

ՀԻՄՆԱԴԻՐՔ՝
ՄԻՍԱԲ ԵՒ ՍԱՐԳԻՍ ԳՈՂ
ԱՐՏՈՆԱՏԵՐ՝ ՄԵԼԻԲ ԳՕԶՈՒՆԵԱՆ
Հասցե՝ Իսթանպուլ, Ֆիննան-
երյար Սէլամէթ սպարան
ՀԵՌԱԶԱՅՆ՝ 23480
SAHIBI
Melik Koçunyan

JAMANA K

ՄԻՍՏՐԱԿԱՆ

ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ՕՐԱԹԵՐԻԹ

ՇԱՐԱԹ ԳԻՆ
12 4
ՍԵՊՏ. 1936
28րդ ՏԱՐԻ
ՔԻՒ 10395
ԼՐԾ.
Telefon: 23480

ԻՏԱԼԻՈՅ ՔՕՄԻՆԻՍԹՆԵՐԸ Կ՛ՈՒՋԵԻՆ ՄՈՒՍՈԼԻՆԻՆ

ՀՍ.ԿՍ.ՈՒՍ.Կ ՏՐՈՒՍԾ՝ ՀԵՐՔՈՒՄՆԵՐՈՒՆ
ՁԵՐԲԱԿԱԼՈՒԹԵԱՆՑ ՄԱՍԻՆ ՆՈՐ ՄԱՆՐԱՄԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ
ԿՅՐ Հ Ա Ս Ն Ի Ն
ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ԼՐԱԳՐՈՂ ՄԸ ԻՏԱԼԻԱՅԻՆ ՎՏԱՐՈՒԹԵԱԻ

Նրանք անհատաբար զանազան ժանրերի և անհոգութեան յանցանքով գործէ ձեռք քաշել տրուած և շատեր ալ հակողութեան տակ առնուած են։
Այս քովին իսթանպուլի կազմակերպութեան մէջ մատ ունեցող ուսանց ալ Հոռոմի մէջ ձեռքարկուած ըլլալու պարագան հաստատուած չէ մինչեւ հիմա։
Քովին իսթանպուլի ձեռքարկուած թեան լուրը հրատարակող ամերիկեան թերթի մը թղթակիցը հրատարակեցաւ Իտալիայէն հեռանալ 24 ժամուան մէջ։

ԼՈՒՏՈՆ 11 (Ռատիո)։— Հոռոմի իրաւասու շրջանակներէ տրուած լուրի մը համաձայն, Հոռոմի մերձակայ մէկ զիւղին մէջ Ֆալիպի թշնամութեան յանցանքով քսան բանուորներ ձերբակալուած են։ Ըստ ասանց վրայ ծանրացած ամբաստանութեան, որպէս թէ ասոնք զուրկէն դրամ ստացած են, յայտարարութիւն հրատարակուած են և Մատրիտի կառավարութեան ի նպատակ բրտականտ ըրած։
Հոռոմի մէջ ալ ձերբակալութիւններ կատարուած ըլլալը կ'ըսուի թէ ասակայն ասիկա ցարդ չէ հաստատուած։ Ամերիկեան թերթի մը թղթակիցը հրատարակեցաւ է 24 ժամուան մէջ մեկնելու Իտալիայէն, ինչու որ յիշեալ թղթակիցը իր թերթին մէջ գաղտնիութեան և ձերբակալութեան մասին լուրեր հրատարակած էր։

Հոռոմ կը հեքէ
ԼՈՒՏՈՆ 11.— Իտալիայէն գնացանաւորներ վճարելու կը հերքէ այն լուրը թէ Հոռոմի մէջ, Մուսոլինիի և թաղամայի բարձրաստիճան խաղաղ պաշտօնատարներու գէժ պատրաստուած համայնավարական գաղափարութիւն մը երեւան հանուած է։
Վիեննայի ԿԱՅԱՐԱՆԻՆ ՄԵՋ ՌՈՒՄԲ ՄԸ ՊԱՅԹԵՑԱԻ
ԼՈՒՏՈՆ 11.— Քանի մը օր առաջ, Վիեննայի կայարանին մէջ պայթած ուռմի մը առթիւ, Աւրստրիոյ մէջ թաղամայի քովին իսթանպուլի ձերբակալուած են։

ՄՈՒՍՈԼԻՆԻ ԵՒ ԻՏԱԿԱՆ ԱՐԿԱՆԻՆ ՈՂՈՎԱԿԱՆՈՐԸ ԿՐԿԻՏԵՆ
Երէկ Բարիդի ուստիոյն անհեղձ տուած էինք Մուսոլինիին տագնապուած համար գաղափարով քովին իսթանպուլի մը ձերբակալութիւնը։
Լոնտոնի թերթերը այս լուրը տարով միեւնոյն ատեն, Լոնտոնի իտալական գեղարվեստան կողմէ այս գէշքը հերքող մէկ յայտարարութիւն կը հրատարակեն։
Սակայն հակառակ այս հերքմանը, Լոնտոնի անթիւր Ռիթերթէն ասանկով հետեւեալ լուրը տուած հանուած այսպիսի. «ան Լոնտոնի օտար լուրը»
ԼՈՒՏՈՆ 12.— (Առտուան ժամը 2.45ին)։— Հոռոմի հիւսիսակողմը, Մամպրիա նահանգի Թէնի քաղաքին մէջ, քովին իսթանպուլի կերպութիւն մը երեւան հանուած է։ Լուրը իտալական շրջանակներն ալ կը հաստատեն։
Կազմակերպութեան անգամ բազմաթիւ բանուորներ ձերբակալուած են։ Ասանց մէջ 20 հոգի կազմակերպութեան պարագլուխ կը նկատուին։
Այս քովին իսթանպուլի կազմակերպութեան երեւան հանուելուն վրայ թէնի Ֆալիպտ պատասխանատու

ԻՏԱԼԻՈՅ ԹՕԳՍԻՈՐԸ ՄՈՒՍՈԼԻՆԻԻ ՀԵՏ Ե Թ Ո Վ Պ Ի Ս Կ՛ԵՐԹԱՅ

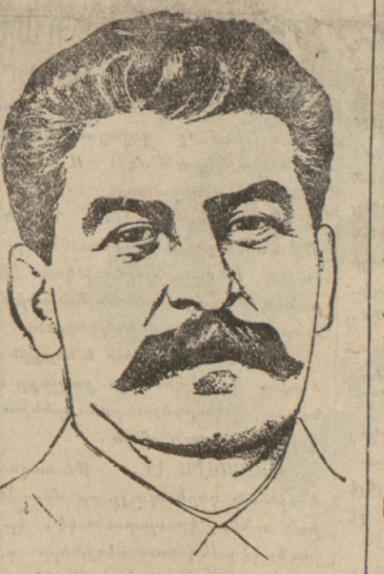

ԼՈՒՏՈՆ 11.— Եունայթըտ Բրէն գործակալութեան համաձայն, Հապէշիտանը Ազգերու ժողովէն դուրս հանուելուն պէս, Իտալիոյ Վիքթոր Էմանուէլ թագաւորը Հապէշիտանն պիտի այցելէ Մ. Մուսոլինիի հետ։ Իտալիոյ թագաւորը Ատուալի մէջ Հապէշիտանի գահուն վրայ պիտի թաղմի և հապէշ կայսր պիտի հուշակուի։

Իտալիոյ թագաւորը ՎԻՔՏՕՐ ԷՄՄԱՆՈՒԷԼ

Թ Ո Ւ Ր Ք ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՈՒԹԻՒՆԸ ԵՐԷԿ ԺԸՆԵԻ ՄԵԿՆԵՑԱԻ ԱՐՏԱՔԻՆ ԳՈՐԾԱՎԱՐԻՆ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Ա. Ն. Թ. Ա. Ք. Ի. Ո. Յ. ԵՒ ԻՍԿԵՆՏԵՐՈՒՆԻ ՀԱՄԱՐ ՀԱԿԱՆԱԲԱՐ ՏԵՂԱԿԱՆ ԱՆԿԱԻ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ ՄԸ ԿԱԶՄՈՒԻ
Ազգերու Լիկերութեան Խորհուրդին և Ժողովին մասնակցելու համար երէկ «Բիլիմաչ» շոքեւաւով յաթանպուլէն մեկնեցաւ թուրք պատուիրակութիւնը զոր կը կազմեն արտաքին գործավար Թէվֆիք Րիշտի Արաս, Հանրապետութեան առաջին քարտուղար Հասան Րիզա, ներքին գործավար Շիքրի Գալա և մեր կին երեսփոխաններէն Էմա և Միհրի Պէլիթաչ։
Մեր պատուիրակութիւնը ժընեւ երթալէն առաջ պիտի հանդիպի Աթէնք և պիտի տեսակցի հելլէն վարչապետ Մեթաքսասի հետ։
[Շարք Բ. Էջ]

ՄԹԱԼԻՆ ԾԱՆՐ ՀԷԻՍՆԴ Ե ԵՂԵՐ

ԲԱՐԻՉ 11.— «Մաթէն» թերթի Մոսկուայէ ստացած մէկ տեղեկութեան համաձայն, Մթալին ծանր հիւանդ է։ Հիւանդութիւնը «անժին տը բուսթրին» է։ Բժիշկները վիճակը շատ վտանգաւոր կը տեսնեն։
Ուրախիոյ մէջ ըմբոստութիւն
ԲԱՐԻՉ 11.— Կարգ մը Ֆրանս. թերթերու տուած լուրերու համաձայն, Ուրախիոյ մէջ զիւղացիները ըմբոստացած են և որոնց միջոցով են քանի մը զօրավարներու սպանելը։
Կառավարութիւնը ըմբոստներուն գէժ օգնուած և թնայած կը գործածէ թնայած ձայններ կուտանիոյ սահմանադրէն կը լուսին։
Ըմբոստ գիւղացիները կը ջարդեն Հրեաները։ Մոսկուայ կը հերքէ այս լուրը։

Հ Ի Թ Լ Ե Ր

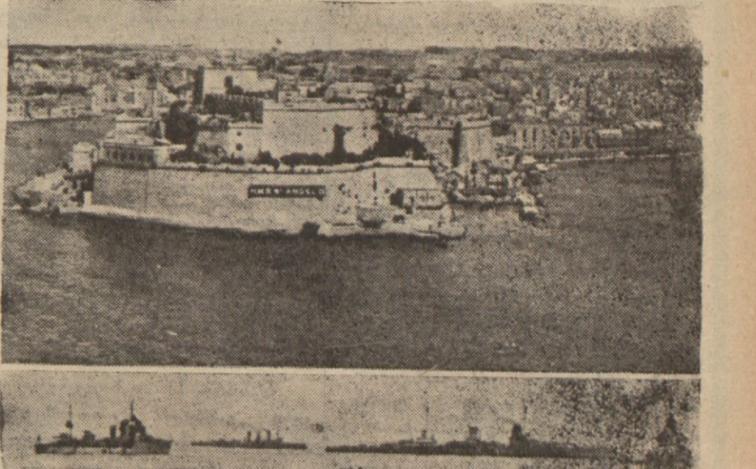
ԵՐԷԿ ԳԻՇԵՐ ՃԱՌ ՄԸ ԽՕՍԵՑԱԻ
“ՄԵՐ ՀԻՆ ԹՇՆԱՄԻՆԵՐԸ Ե Թ Է
ՄԵՐ ՎՐԱՅ ՅԱՐՁԱԿԻՆ ԱՄԵՆՔՆ ԱԼ ՊԻՏԻ ՃԶՄԵՆՔԻ”

ԼՈՒՏՈՆ 11.— Այսօր Նիւրեմպերկէ մէջ հակաչափան ցոյցեր տեղի ունեցան։ 140 հազարէ աւելի ամբոխ մը թափօր կազմած տղանցք կատարելով ծափահարեցին Ֆիւրթըրը։
Հիթլէր զիշերուան ջահանացութեան ներկայ եղաւ և քննեց յարձակող գաղտնիքը։ Յոյցերը մեծ խանդավառութիւնով միջուկ լոյս տեսցին։
Հիթլէր ճառ մը խօսելով, ի վեր առաւ ազգային-ընկերակալականութեան վարչութեան կատարած գործերը և թուեց Ֆիւրթերի բարգաւաճումին համար անոր ձեռք բերած յաղթանակը. արտաքին քաղաքականութեան մասին հետեւեալ կերպով արտայայտուեցաւ։
Եթէ մեր նախկին թշնամիները մեր վրայ յարձակելու յանդիման, գանձեք տեղն ու տեղը պիտի ճրգմենք. այս յարձակումը ո՛ր կողմէն կ'ուզէ թող ըլլայ, արեւելքէն, արեւմուտքէն, իւստի և կամ հարաւէն, նացի Գերմանիան թշնամին խեղճելու չափ հոյօ է։
Գերման աւժիմը ամառուայ չէ յախտնական է. պէտք է արար աշխարհ ասիկա քաղ գիտնայ։
Հիթլէր իր ճառին վերջին մասին մէջ խիստ յարձակողական շեշտով

Խօսեցաւ պօլիտիքութեան գէժ ու պօլիտիք գաղափարին գէժ։
ԼՈՒՏՈՆ 11.— «Մանչեսթըր Գաղտնի» չափազանցուած կը գտնէ Հիթլէրի պահանջները, բայց գիտե՞լ կուտայ որ ինչամով ուղեւորութեան կը կարօտին անոնք։
Այս համար անհրաժեշտ կը գտնէ զիւրութիւններ տալու Գերմանիոյ (Շարք. Բ. Էջ)

ԹՈՒՐԻՔ ՆԱԽԱՏՈՐՄԸ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ՄԵՐ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԿԸ ՏԵՆՆՈՒՆ ՄԱԼԹԱՅԻ ԵՒ ԲԻՐԷԱԻ ՄԵՋ

Մալթոյ կող իէն սեւարանի մը ԵՒ ԲՈՒՐԲ ԳԱՆԱՏՈՐԸ
Լոնտոնին անթիւր հաղորդեց թէ թուրք նաւատորմը յառաջիկայ նոյն յետիւրի Մալթոյ պիտի այցելէ, փոխադարձելու համար 1929ին Միջերկրականի անգլ. նաւատորմի հրամանատարին տուած այցելութիւնը։
Գահրէթի անթիւր կը յայտնէ թէ շատ լաւ տարադրութիւն գործած է թուրք նաւատորմին Ալթալիւրքի շրջանին մէջ՝ պարզ և առաջին անգամ Միջերկրական ելլելը։
Աթէնք 11.— Կառավարութեան կողմէ պաշտօնապէս հաղորդուեցաւ թէ թուրք նաւատորմը Նոյնիքի վերջին տար օրերու ընթացքին Յուստանի ջուրերը պիտի այցելէ, փոխադարձելու համար հելլէն նաւատորմին անցած տարի ըրած այցելութիւնը։
Բոլոր թերթերը կը ծոփահարեն այս այցելութիւնը, որ թուրքեւելլէն բարեկամութեան նոր մէկ ցոյց է։

ՄԵՆ ՍԵՊՏԱԹԻԵՆԻ ՄԵՋ ԱԼ ԸՄԲՈՍ. ԵԱՐԺՈՒՄՆԵՐ ԳԼՈՒԽ 83ԵԼ ՍԿԱՆ

ՄԵՆ-ՍԵՊՏԱԹԻԵՆ 11. — Հազաա — Ձին. կացութիւնը անփոփոխ է: Ոչ մէկ գործողութիւն տեղի ունեցաւ ճակատին վրայ: Քաղաքին մէջ, ծայրայեղները տէր են կացութեան: Բոլոր խանութները փակուած են: Քաղաքը կատարեալ մեռեալ երևոյթի մը կը պարզէ:

Փողոցներու մէջ մերթ շրջադառու- թիւն կայ: Ամէն վայրկեան ըմբոստ- ներու յարձակման կը սպասուի, բը- նակչութիւնը խելաւոր դարձած է: Քաղաքներուն վրայ բազմաթիւ կի- ներ և տղաք չուզեալ նստելու կը սպասեն: Պատրիկ ազգայնականները կը պահեն կարգը փողոցներուն մէջ: Ըմբոստ օգնականները բուն կեր- պով անբախտած են Հէրնայի փոքր քաղաքը, մեռցնելով չորս հոգի և վիրաւորելով ութը հոգի:

Իշխանութիւնները հրամայած են պարզել քաղաքը:

ՍԵՆ-ՍԵՊՏԱԹԻԵՆ ԿԱՇԱՐՈՒՆ- ԳԱՆ

ՍԵՆ-ՍԵՊՏԱԹԻԵՆ 11. — ՍԵՆ-ՍԵՊՏԱԹԻԵՆԻ պաշարուեցաւ ազգայնական ուժերու կողմէ: Քաղաքը պաշտպանողներու միջեւ լուրջ տարակարծութիւններ ծագեցան, ստոյն մէկ մասը կ'ուզէ յանձնել քաղաքը յարձակումէն առաջ մինչ ուրիշներ կ'ուզեն դիմադրել ամէն կերպով: Այս դիմադրութիւնը լուրջ չի կրնար ըլլալ:

Քօլեոտի ճակատին վրայ Քանչօի ուժերը գրաւեցին Արէնաս Անն Փէթ- րօ քաղաքը, այս կերպով իրենց յարձակողականի ճակատը երկարա- ձգելով մինչև Զօր. Մօլայի ուժերը, որոնք գրաւեցին Փէրթօ Րիքոն և Սիլբա Կրէտօսը:

ԿԱՏԱՎԱՐԱԿԱՆՆԵՐՈՒ ԿՈՐՈՒ- ՁԲ

ՊՈՒՐԿՈՍ 11. — Պաշտօնագէտ կը հաղորդուի Փարմա ար Մաթթթէ որ, կղզի ցամաք ելած կատաւորական գորտարեւնի վեց հազար զօրքերուն երկու հազար պահանջեցան, միւս- ները անդեղէնի չգոյութեան հետե- լանքով ստիպուեցան լքել կղզին, թողլով 12 թնդանթ, 4 հրետանի, 2500 զէնք և մեծ քանակութեամբ կապար: Ցամաքահասնում փորձող ջրասաւառակը քանգուեցաւ:

ՓՈՐԹՈՒԿԱԼԻ ՍԵՋ ԿՐԻՍԻՒ

ԼՈՆՏՈՆ 11. — Այս շաբթու չոր- բորդ անդամ ըլլալով Լիպպօնի կառ- վարական դեպարտմէնի անդամ Փորթուկալի արտաքին նախարարու- թեան մօտ, որպէսզի Փորթուկալ պատուիրակի զրկէ չէզոքութեան, յանձնածողովին:

Եթէ Փորթուկալ յամառի մերժել, հաւանաբար անհրաժեշտ դատուի ա- ռաջիկայ նիտոյն առաջարկել որ, ամբողջ Իփեղական թերակղզին ար- գիլուի զէնքի արտածումը:

ՃՐԱՆԱ. ԳԵՆԱԿԱՆՔ ԿՐ ԽՈՇԱՆԳ- ԳՈՒԽ

ԼՈՆՏՈՆ 11. — «Տէլի Էքսպրէս»-ի Մէն-Փան ար Լիպպի թղթակիցը կը հաղորդէ որ Ամերիկացի, Անգլիացի և Յրանտացի 20 լրագրողներ արգի- լափակուած են Մէն-Սեպտեմբերի մէջ Յրանտ. գետաբան Մ. Հէրպէթ սպառ- նացած է ռաբակուել քաղաքը Յրանտ. մարտանաւով մը, որ խորտակուած էր նուազանգիւրը:

Այս լրագրողները գեապանին կող- մէ վրագործուած էին այցելել Մէն-Սե- պտեմբերին Յրանտ. «Ալքիսոն» թերթի- լանաւով: Երբ հասան, համայնապար և անիշխանական քաղաքացւոյ զօր- քերը ձերբակալեցին Յրանտացի լրա- գրողներէն մին զոր կ'ամբաստանէին համայնապարութեան զէմ ոչոքուած- ներ գրած ըլլալուն համար:

Հակառակ Յրանտ. օգային կցոր- գին գիմուսին անոնք մերժեցին ա- զատ արձակել զայն: Միւս լրագրող- ները այն ատեն որոշեցին չի դառ- նալ, որքան ատենը իրենց ընկերը վար գրուի: Երբ լրագրողները ուզե-

Ի Տ Ա Լ Ի Ա ԿԸ ՊԱՆԱՆՁԷ ՈՐ ԵԹՈՎՊՈՒԱ ԱՐՏԱԲՍՈՒԻ ԱԶԳ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԵՆԷՆ ԻՆՔՆ ԱԼ ՀՈՆ

ՎԵՐԱԴԱՌՆԱԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

ԲԱՐԻՉ, 11. — Իտալիոյ պետա- կան մարտը և Ազգերու Ընկերու- թեան ընդհ. քարտուղար Մ. Ավը- նոյի միջեւ տեղի ունեցող լամակ- ցութեանց մասին Հռոմէն եկած տե- ղեկութեանց նայելով հետեւեալ պա- մանները գրուած է Ազգերու Ընկե- րութեան Խորհուրդին աշխատու- թեանց մասնակցելու համար:

Իտալական կառավարութիւնը կը պահանջէ որ: 1. Հապէշ պատուի- րակները չընդունուին Ազգերու Ըն- կերութեան Խորհուրդին մէջ: 2. Պաշ- տօնագէտ ճանչցուի իտալական յաղ- թանակը: Հապէշիտանի վրայ: 3. Հապէշիտանը զրկել Ազգերու Ըն- կերութեան անդամակցելու իրա- լուծքէն:

ԱՎՐՈՅԻ ԵՒ ՃԻԱՏՈ ԿՈՄԱՅԻ ՏԵՍԱԿՑՈՒՅԻՆՆԵՐ.

ՀՈՒՄԻ ՄԵՋ

Բարիկի «Էնթրանսիֆան» թերթը կը հաղորդէ թէ Ազգերու Ընկերու- թեան ընդհ. քարտուղար Մ. Ավը- նոյ անցած երեքշաբթի օր Հռոմի մէջ տեսակցութիւն մը ունեցաւ Ի- տալիոյ արտաքին գործոց նախարար Ճիանօ Կոմսին հետ, Իտալիոյ կրկին Ազգերու Ընկերութեան մէջ մասն- յու պարմաներուն վրայ:

Իտալիոյ գիտաւորութիւնը տա- կայն յայտնի է: Իտալիա միջազգա- յին գումարուեցերու չպիտի մա- նակցի, մինչև որ Հապէշիտանի Ի- տալիոյ կողմէ գրաւուած ըլլալը պաշտօնագէտ չճանչցուի: Այս մա- սին կարելի չէ եղած կարգադրու- թիւն մը ընել, մինչդեռ մօտերս պիտի գումարուի Ազգ. ընկերու- թեան ժողովը:

Այտուհանդերձ, բացառաւ է թէ՛ Իտալիոյ և թէ՛ Մ. Ավընոյի կողմէ ջանքեր կ'ըլլան համաձայնութեան մը գալու համար: Կը խորհուր միջոց մը գտնել, որ Ազգ. ընկերութեան ժողովը գումարուելուն, Իտալացի պատուիրակները հապէշ պատուիրակ- ներուն չի հանդիպին ժողովին մէջ:

Յանձնածողով մը կայ, որ պատ- ուիրակներուն իրաւասութիւնները կը քննէ ժողովին գումարուելէն ա- ռաջ: Լիպպօ յանձնածողովը ներկայ պարագան քննած և հապէշ պատ- ուիրակներուն ժողովին մասնակցել արգիլելու անպատեհութիւն մը չէ գտած:

Կը կարծուի թէ այս հարցերուն նկատմամբ Ավընոյ թանակցութիւն- ներ կ'ընէ Հռոմի մէջ: Եւ կը յու- սացուի որ Մ. Մուսօլինի սա այժմ բաւականաճախ ատով Իկատի առնե- լով միջազգային կացութեան ծան- րակշիռ ըլլալը:

Իտալիոյ Ազգերու Ընկերութեան դատաւար կը յուսացուի որ ատով կ'ապահովուի անոր եւրոպական տե- րութեանց միջեւ մտնելը՝ հիմքերու համաժողովէն առաջ:

ԼՈՆՏՈՆ 11. — Երբ ընդարձակեց թեմա- տեղի ունեցան այսօր Պաղեստինի մէջ: այց ընդհարուեցան հետե- լանքով մեռան 2 հրետայ, սակէ զատ երկու տեղ չ'ընդգրկուեց ըրին արար- ները:

Ջին մեկնել Սէն-Սեպտեմբերէն թաճու- թեան տեսարաններ պարզուեցան: Յրանտ. գետաբան, որ կ'ընկերանար անոնց, բրաթէն խոշտանդուեցաւ և բաւ նոյնաքարձակներուն: Եւ Յրան- տա կը ներկայացնուի: Երբ անորգէք զիս, պիտի հրամայեմ մարտնախ կրակ բանալ ձեր վրայ:

Տիկ. Հէրպէթ ալ բուն հարուած մը ստացաւ վիճարմութեանց ըն- թացքին:

ԹՈՒՐԲԵՒԱՆԳԼ.

ՅԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ՕՐԷ ՕՐ Կ'ԱՄՐԱՊՆԴՈՒԻՒՆ

ԻՍՄԷԼԻ ԻՆԷՍՏԻԻ ԱՌԱՋԻԿԱՅ ՀՈԿՏԵՄԲԵՐԻՆ ԼՈՆՏՈՆ ՊԻՏԻ ԱՅՅԵԼԷ

ԿԱՂԱԲԱՎԱՆ, ԵՒՄՏԱԿԱՆ ԵՒ ՁԻՆ.

ՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ՊԻՏԻ ԿՆՔՈՒԻՆ

Վարչապետ Իամէթ Ինէօնիի Անդ- լիա կառարելիք ճամբորդութեան մասին եւրոպական գործակալութիւն- ները հրատարակութիւններ կ'ընեն: Պահիրէի ռատիօն երէկ կէս զիւրբէն ետք Զօր. Ինէօնիի ճամբորդութեան շուրջ նոր տեղեկութիւն առաւ: Մեր վարչապետը առաջիկայ Հոկտեմբերին Լոնտոն պիտի երթայ: Իամէթ Ին- էօնիի պիտի ընկերանան քաղաքա- կան բարձր պաշտօնատարներ և եւ- մտական գործերու մասնակցողները բաղկացած պատուիրակութիւն մը: Ասիկէ զատ թանակի և նաւատորմի ներկայացուցիչներ ալ պիտի ընկե- րանան վարչապետին:

Պահիրէի անթիւ կ'աւելցնէ թէ թուրք Հանրապետութեան վարչա- պետին և անգլիական տեսակցութե- թեանէն քաղաքական, եւմտական և զինուորական համաձայնութիւններ կը սպասուին:

Իտալիոն կ'ըսէ թէ Իամէթ Ինէօ- նիւ Լոնտոնէ դարձին Բարիկ ալ պիտի այցելէ:

Յ Բ Ա Ն Ս Ա Յ Ի ԲԱՆՈՒՈՐՆԵՐԸ

ՆՈՐԵՆ ԳՈՐԾԱԴՈՒԼԻ ՍԿԱՆ

ԳՈՐԾԱԴՈՐՆԵՐԸ ԿԸ ԳՐԱԻՆ ԼԵԾ ԱՇԽԱՏԱՆՈՅՆԵՐԸ

ԲԼԻՐՄՈՆ, ՖԵՐԱՆ 11. — Համա- ձայնութիւն մը գոյացաւ Միչընէի գործարաններուն մէջ: Այնտասնք պիտի վերակի այսօր:

ԲԱՐԻՉ 11. — Հիւս. նահանգաց մէջ գործազուլի շարժումը կը ծա- լալի: Միտաղագործութեան 50000 բանուորներ միացած են մանածի ճար- տարարուեստի թանկութիւններուն:

Լիլի քաղաքացիաւ և ներքին զոր- ծավար Մալենկիո այս քաղաքը մեկ- նեցաւ միջնորդելու թանկութիւններուն և գործատէրերուն միջեւ:

ՄԱՐՍԻԼԻՆ 11. — Միտաղագոր- ծութեան գործադուր որ մօտ 16000 բանուորներ կը պարունակէ, կը շա- րունակէ: Այնտաստեղիները գրաւ- ուած կը մնան գիշերուան և՛ ցերեկ- ուան մեծ մասը:

Կուսակալը ընդունեց թանուրական պատուիրակութիւն մը:

ՓՈՐԹՈՒԿԱԼԻ ՍԵՋ

ՀԱՄԱՅՆԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ԴԵՍ ԽԻՍՏ ՍԻՋՈՅՆԵՐ

ԸՄԲՈՍՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏՃԱՌՆԵՐԸ

ԼՈՆՏՈՆ 11. — Լիպպօնէն ստաց- ուած լուրերու համաձայն, վերջին ըմբոստութեան մասին քննութիւն մը բացուած և հասկցուած է թէ քաղաքներէն կ'ուզեն փոխել 1933ի Հիմնական կազմակերպութեան օրէնքը: Անոր վրայ բազմաթիւ ձեռ- թակալութիւններ կատարուած են:

ԼիՋՊՈՆ 11. — Փորթուկալ երկու մարտնաւերուն վերջին ըմբոստու- թեան մասին, վարչապետ Մալագար մամուլին յանձնեց զեկից մը, որ մասնաւորաբար կ'ըսէ թէ Փորթու- կալ վճռակի որչա՞մ է արգիլել ա- մէն համայնապար գրգռութիւն իր հողին վրայ և կը բողբէ անգլեան Փրանսական կարգ մը թերթիւն: Փորթուկալի զէմ կատարած յարձա- կութիւններուն:

Թ Ո Ւ Ր Ի Յ Ո Յ

ՀԱՐՏԱՐԱՐՈՒԵՍԻ ԾՐԱԳՐԻՆ ՊԻՏԻ ՕԳՆԵՆ ԱՆԳՆԱԿԱՆ ՏՈՒՆԵՐ

ԼՈՆՏՈՆ 11. — Անտառուի հեռա- գրական գործակալութիւնէն. — Անդ- լիոյ եւմտական և ճարտարարուեստի շրջանակներուն պատկանող մարմին մը մօտերս Անգարա պիտի գայ թուրքիոյ ճարտարարուեստի յատա- կազմին իրագործման մասնակցելու մտօք անոր պայմանները տեղւոյն վրայ քննելու համար:

Լոնտոնի մէջ, անգլիական վարկի տուն մը եւմտական միջոցներ արա- մադրելու համար պայմանագրութիւն կնքած է Պատէրթ ընկերութեան հետ որ ստանձնած է Քարապիւքի երկա- թի ու պողպատի գործարանին շի- նակցութիւնը:

Թուրքիոյ և Անգլիոյ մէջ կրն- թուելիք ընկերութեանց պայմաննե- րու մասին մօտերս պայմանագրու- թիւն մը պիտի կնքուի Լոնտոնի մէջ: Երկուստեանց անգլ.

ՄԵԾ ԲՆԿԻՐՈՒԹԻՒՆ ՄՐ

ԼՈՆՏՈՆ 11. — Անտառու. հեռա- գրական գործակալութիւնէն. — Խոր- հրգարաններու Միջնագային Համա- ժողովին անգլ. պատուիրակութեան նախագահ երեւոյթիան Մը. Սոմբիլի տասնընից երեսիտաններու հետ միտարին Համաժողովին աւարտելէն ետքը, ամսոյ 15ին Իսթանպուլ պիտի գայ և յետոյ Անգարա երթա- լով կարգ մը շինութեանց մասին թանակցութիւններ պիտի կատարէ: Մը. Սոմբիլի մասնաւորաբար աման տուն շինող անգլ. ընկերութեանց կողմէ քննութիւններ պիտի կատարէ թուրքիոյ մեծ քաղաքներու մէջ թաղեր շինելու պայմաններուն վրայ:

Մը. Սոմբիլի հուրջ ի վեր Անգ- լիոյ երեւոյթ. ժողովին ազգեցիկ ան- զամեղքէն մէկն է և հանրածանօթ բրօքէրսօր մը: Հոս պիտի թանակցի էվգաֆի անօրէնութեան հետ անոր հաշուն թաղեր շինելու համար:

Մը. Սոմբիլի հուրջ ի վեր Անգ- լիոյ երեւոյթ. ժողովին ազգեցիկ ան- զամեղքէն մէկն է և հանրածանօթ բրօքէրսօր մը: Հոս պիտի թանակցի էվգաֆի անօրէնութեան հետ անոր հաշուն թաղեր շինելու համար:

Ծ Ա Յ Բ Ա Գ Ո Յ Ն

ԱՐԵՒԵԼԻԿԻ ՄԵՋ

ՆՈՐ ՊԱՏԵՐԱԶՍԻ ՄԸ ՎՏԱՂ

ՇԱԼԿԿԱՅ 11. — Կացութիւնը խիստ ձգտուած է Բաքօյի մէջ, ուր ճարտիչի խանութպան մը վերջիս սպաննուեցաւ:

Ձինական համալուար 19րդ բա- նակը, որ պարտութեան մասնեց ծա- րոնները Շանկիայի մէջ, Բաքօ զրկ- ուած է զիմադրուելու համար Քվանկի- սիի գործարաններու կողմէ նոր յար- ձակման մը: Այս բանակը պաշարման վիճակ յայտարարած է Բաքօյի մէջ և կը մերժէ հեռանալ այս շրջանէն:

Ճարտն մարտնաւ մը արդէն իսկ հասած է Բաքօյի մերձակայքը մինչ ուրիշ 4 մարտնաւեր Յինկիթօսէ կ'ուղարկուին զէպի Հոնկիթօսի պէտք ե- ղած ատեն միջամտելու համար:

Քվանկիսի ուժերը սակէ ստաջ գրաւեցին Բաքօն, բայց անմիջապէս ետ մղուեցան կեզր. կառավարու- թեան ուժերուն կողմէ:

ԱԶԳ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ ՄԻԹԷ ՊԻՏԻ ՉՈՂԷ՝

Հ Ա Պ Ե Ծ Ի Ս Ա Ն Ը

ԺԼԵՆԻ 11. — Գերման գործա- կալութեան առած տեղեկութեան նա- յելով, Ազգերու Ընկերութեան ընդհ. քարտուղար Մ. Ավընոյ յայտարարած է թէ, Հապէշիտանի գործի մասին չէ համաձայնած իտալական կառա- վարութեան հետ:

Իտալիա անպայման կը պահանջէ որ ընդունուի Հապէշիտանի մէջ կա- տարուած իրողութիւնը: Մինչդեռ Ազգերու Ընկերութիւնը Հապէշի- տանի Ազգերու Ընկերութեան ան- զամ մնալը ուզելու պարագային, Ի- տալիա ո'չ Խորհուրդին և ոչ ալ Ժու- ղովին պիտի մասնակցի:

Թ Ո Ւ Ր Ի Ք

ՊԱՏՈՒԻՐԱԿՈՒԹԻՒՆԸ ԵՐԵՎ ԺԸՆԵՒ ՄԵՎԵՑՑԱԻ

(ՇԱՐ Ա. ԷՋԷՆ)

Երէկուան մեկնումին առթիւ զը լաթիոյ քարափը ողջերթի եկած է Հանրապետութեան նախագահին կող- մէ թիկնապահ ձեւակցութիւն, կրթական գործավար Մաթթէթ Արզուման, պի- տական գործավար Ելաքլիւ Մաթթ օղլու, Իսթանպուլի կուսակալ Մաթթ հիտոյն Իւսթիւնտալ և ուրիշ պատարական բարձրաստիճան ան- նաւորութիւններ:

Ա.Մ.ՏԻՖԻՆ ԳՈՐԾԱՎԱՐԻՆ ԳՆԵՏ ԵՏԱԿՑՈՒՅԻՆ

Արտաքին գործավար թէլաքլի Րիւշոյից Արտա պաշտօնակից թիվ մը խմբագրին նարցուճներուն պատասխանելով հետեւեալ յայտարարութիւնները բրած է.

«Կատկած չկայ որ թուրքիոյ Անգլիոյ միջեւ մեր յարաբերութիւն- ները շատ բարեկամական ու անկե- են: Բայց քաղաքական դաշնակցու- մը կնքելու իտքը չէ եղած»:

«Փարով Յրանտայի և Սուրբիոյ ջիւ կնքուած դաշնագրութեան, մասին թանակցութիւն կատարու- ըլլալէն տեղեկութիւն չունիմ: Ան- ըստուած ըլլալուն լուրը ես ալ անուղարկաւ գործակալութիւններին իմացայ: Դաշնագրին թուանդակ- թեան մասին տակալին տեղեկ- թիւն չօւնիմք: Մա միայն բաց- բռն որ մենք միշտ գոհունաւ թեամբ տեսած և մաղթած ալ որ Օտմ. կայսրութեան բաժնի կտորները ազգայնական հիման անկախ տէրութիւններ կազմեն: Պատ- նագրուողներուն՝ քաղաքացի կայսրութեանէն մնացած տիրապե- թեան մեր իրաւունքն է: Հետեւեալ Սուրբիոյ մասին ալ ուրախաց- ինչպէս ուրախացած էինք: Իմ մասին և ստիպա բացործ յայտ- եմ բարեկամ Իրազին, Ազգերու կերութեան մէջ մանուկն առ- թիւն»:

«Լօզանի դաշնագրով ի նպատա- հազրուողներուն՝ քաղաքացի կայսրութեանէն մնացած տիրապե- թեան մեր իրաւունքն է: Հետեւեալ Սուրբիոյ մասին ալ ուրախաց- ինչպէս ուրախացած էինք: Իմ մասին և ստիպա բացործ յայտ- եմ բարեկամ Իրազին, Ազգերու կերութեան մէջ մանուկն առ- թիւն»:

«Կը յուսամ որ Յրանտա, որ հետ բարեկամական կապեր ունի Սուրբիոյ հետ համաձայնութեան հազար կնքած ատեն, տեղական հարկ

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ

ԳԱՅՔԱՎՆՈՒԹԵԱՆ ՇՈՒՐՁ
ԼՔՆՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԿԸ ԽՈՐՈՑՈՒԻ

Ապահովագրական գաղթակողներն մասին քննությունները կը շարունակուին: Ամիս մը առաջ, Պէտրոպոլի Ապահովութեան տնօրէնութիւնը իշխոյն Ապահովագրական Կոմիտէի կեդրոնէն կարգ մը թղթածրարներ ուղարկեց: Ասանք տակաւին եկած չըլլալով, քննութեանը մէկ մասը կը մնայ իր վիճակին մէջ: Այս խնդրոյն առթիւ ինչպէս ձեռնարկուած են: Ասանք մէջ գտնուող բժիշկները կը ծխտեն թէ կեղծ տեղեկագիրներ տուած են, այս պատճառով հարկ կ'ըլլայ որ առաջ լուսարանել այս գործը: Ուստի անգամ մը հետ գրուած է լիշուած ընկերութեան կեդրոնը, որ օր առօրէ կ'ըրկեն ուղղուած թղթածրարները:

Հայոց Պատրիարքարանի մասին ալ քննությունները կը շարունակուին: Կատարուած հաշիւները ցոյց կուտան թէ խարդախութեամբ գանձուած ապահովագրութեան գումարը կը հասնի հարիւր հազար լիրայի:

Տօթք. Խանգեան կը բողոքէ

Պէտրոպոլի Ապահովութեան պաշտօնատունը երէկ, ողջերը մեռած ցոյց տալով և կեղծ թուղթերով ապահովագրական գեղծարարութիւն կատարողներու քննութիւնով զբաղուած է:

Երկու օր առաջ, ձերբակալուած բժիշկներէն Տօթք. Խանգեան արգելադրանքներ ընդհատախազութեան խնդրագիր մը տալով իր ձերբակալութեան ղէմ ըողոքած է: Իսկ Պատրիարքարանի տնօրէնին նախագահը այսօր այդ խնդրագիրը պիտի քննէ:

ՀԱՆՐԱՎԱՍՏԻՒԹԻՒՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ ղէմ ժողովուրդին ըրած զիմուսին վրայ, քաղաքապետութիւնը քննութիւն կատարած և հաստատած է որ, ընկերութիւնը, առանց բանաւոր պատճառի, բաւական թիւով հանրակառքի սպասարկութիւնէ հանած և Շիշու, Ագսէրայ, Պէշիկթաշ՝ իր տէքոնները քաշած է, ու ատոր հետեւանքով սպասարկող հանրակառքին թիւը զգալապէս նուազած է և ժողովուրդը անզին զժողովրդական մատուցուած և հանրակառք մը առնելու համար երկար ատեն փողօքը կը սպասէ, Քաղաքապետութիւնը այս մասին տեղեկագիր մը պատրաստելով յանձնեց պատկան իշխանութեան:

ՃԱՄԱՆԱԿՆԵՐՈՒԹԻՒՆ Ինչպէս ըստ մասին պատրաստութիւնները կը տեսնուին: Դաւաթիա շատ շքեղ սայլոն մը պիտի շինուի, որպէս զի առաջին անգամ ցամաք ոտք զնող օտարագիր ուղեւորներ լաւ զաղափար մը կազմեն իրենց անպիտան մասին:

ՔԱՂԱՔԱՊԵՏՈՒԹԻՒՆԸ միջոցներ ձեռք առած է քաղաքին աղբերը մտնելուն ձեռով մը և շուտով հաւաքելու համար: Այս նպատակով բերել տուած է աղբահաւաք հինգ ջրամբարներ, որոնք յառաջիկայ ամսաւրեւին պիտի սկսին իրենց պաշտօնը կատարել:

ԻՍԹԱՆԳՈՒԹԻՒՆ Երեսնամեակը օգնուած առնել որոշուած ըլլալով օտար ընկերութիւն մը 160000 ոսկի պահանջած էր, ըստ քաղաքապետութեան մասնաճիւղը յանձն առած էր 40000 ոսկի շինել: Երկարով 14000 քարտէս պատրաստուած է, կը մնայ միայն իշխուպի մասը, ասանք աւարտելէ ետք իրենց անպիտան յատակագիրը պիտի պատրաստուի և պիտի նմարկուի Մ. Բրոսթի քննութեան:

ՍՊԱՆԻԱ արտաւարութիւն ընող վաճառականները երէկ առտու թիւրքօֆիսի մէջ գումարում մը ունեցան և տեսակցեցան անոր Տնօրէն Մահմուտի հետ: Մօտ օրէն պիտի հրատարակուի արտաւար վաճառականներուն իրաւունքը պաշտպանող որոշման շաղկը:

ԱՆԵԼՈՒՐ ՈՃԻՐ

ԱՂԶԿԱՆ ՊԱՏԻԸ

ԲՈՒՆԱԲԱՐԵԼԷ ԵՏՔ
ՇԱՌԷՆ ԿԱԽԵՐ Է

ԱՐԵՎԵՐԿԸ. — Հոս շուրջ ամիսէ մը իսկը շտապուած և անշուք ոճրի մը յուզումներուն թատր եղած է: Մէտրքէպօղազը զիւզին մօտակայ անտառ մտնող զիւզացիները քսումներ ի տեսարանի մը առջև գտնուեցան: Իսկ մը ճիւղէն կախուած գտան իրենց զիւզացի իպարիմի աղջիկը, Ֆաթման, որուն մարմինը մեծ մասամբ լափած էին վայրի զաղաները:

Գիւղացիները զժողովուրդը աղջկան մարմինը զիւզ փոխադրեցին:

Այս խնդրին մասին վերլուկներ չըջան ընել սկսան, այնպէս որ այս լիժողով ոճրին ներքին ծախքերը երեսուն երեք են այլևս: Տեղեկութեան մը համաձայն, երկրատարը մը որ երկար ատենէ իսկը կը հետապնդէր Ֆաթման, զայն առեւանգած, կիւնուլի անտառը տարած, ծառէ մը կախած է: Ոճրագործը հակողութեան տակ առնուած է:

ՀՐԱՅԱՆՈՎ ԿԱՏԱԿ ԶԵԼԱՐ

Մեքենագործ Պողոս երէկ թաքսիս, Ամերիկեան կառավարչի Կարտէզը ճաշած պահուն, իր ընկերներէն Միկայիլի ձեռքը գտնուող որսի հրացանը զիստուածով պայթեցուց և գնդակները Պողոսի աչքերուն հանդիպեցան: Վերաւոր Պողոս մօտակայ Բասթէօն հիւանդանոցը փոխադրուեցաւ:

ԻՍԹԱՆԳՈՒԹԻՒՆ այցելող ուղեւորներուն զիւրութիւն մը ապահովելու մտք, Քաղաքապետութիւնը հրահանգ մը կը պատրաստէ ուղղուած օթէկներուն, ճաշարաններուն և այս կարգի հանրութեան հետ չլուծուած անցող տեղեւու հետ:

ՉՈՒԿԵՐՈՒԹԻՒՆ սակաւութիւն մը կար այս տարի Պոլսի և Մարմարայի մէջ: Հակառակ անոր որ կարգ մը ձուկերու որոշ եղանակէն էր, բնաձուկ չէր ելած: Նոյնպէս մտահոգութիւն պատճառած էր որ Սեւ ծովէն բալամուտ չէր իջնէր, մինչդեռ բուն ատեններէն էր հիմա: Երէկ սակայն բալամուտին շարժումը սկսաւ, մեծաքանակ իջաւ, առաւուն 5 զրուշի և իրիկունը՝ 100 փարայի ծախուեցան:

Այրի Տիկին Մառի Թորոսեան և զաւակուք, Այրի Տիկին Պոսթիկ Պուճուրեան և զաւակուք, Այրի Տիկին Նարդիկ Բարէլեան և զաւակուք (Լոնտոն), Այրի Տիկին Էստէնի Բարէլեան (Մարտիլիա), Այրի Տիկին Ազգայի Սաաթճեան և զաւակուք (Բարիկ), Այրի Տիկին Երեցուհի Զարուհի Ոսկերիչեան և զաւակուք: Ինչպէս նաև Սիմոնեան, Տէր Պետրոսեան, Նշանեան, Բապուճեան ընտանիքները ցաւ ի սիրտ կը ծանուցանեն իրենց սիրեցեալ ամուսնոյն և աղգակներն:

ՏԵՂԵԿՆԵՐ ԲՈՒՆԱԲԱՐԵԼԷ (Նախկին պատգոմեայ Հայտարար փառայի երկաթուղոյ) որ կնքեց իր մահկանացուն յետ երկարատեւ հիւանդութեան:

Յուզարկաւորութեան տխուր արարողութիւնը պիտի կատարուի վաղը, Կիրակի 13 Սեպտ., ժամը 2.30ին Գատրքէօյ Ս. Թագաւոր եկեղեցոյ մէջ, ուրկէ հանգուցեալին մարմինը պիտի փոխադրուի Պաքըքէօյի Ազգ. գերեզմանատունը, ամփոփուելու համար իր ընտանեկան զամբարանին մէջ:

Շողեմաւը կամուրջէն կը մեկնի ժամը 1.55ին: Մասնաւոր մահազդ դրկուած չըլլալով, կը խնդրուի ներգայս իբր այն նկատել:

Այս տխուր առթիւ ժԱՄԱՆԱԿ իր խոր ցաւակցութիւնները կը յայտնէ Տիկին Մառի Թորոսեանի և զաւակներուն. նոյնպէս Տէր և Տիկին Թագաւոր Նշանեանի:

Չ Ա Ր Խ Ա Փ Ա Ն

Ա. ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԻ

Ո Ւ Ի Տ Ա Գ Ն Ա Ց Ո Ւ Թ Ի Ի Ն Ը

Ս. Պատրիարք Հայրը այսօր Պալատի Տ. Գարբէլէ քահանային և թաղ. Խորհրդոյ ատենապետ Տիար Արամ Սերոբեանի կողմէ հրաւիրուեցաւ և առաջնորդուեցաւ թաղին Ս. Հրեշտակապետ եկեղեցին, ուր այսօրուրէն իսկ սկսան փութալ մեծ մասամբ զաւատացի ուխտաւորներ, հոն գիշերելու համար:

Ս. Պատրիարքը այս իրիկուն երեկոյան ժամերգութեանց և եկեղեցի արարողութեան պիտի նախագահէ, վաղն առտու պիտի պատարագէ և քարոզէ և իրիկունն ալ ներկայ պիտի գտնուի Սեւ ծովացի հանդիսաւոր արարողութեան, Արմաշու Զարխափան Ս. Աստուածածնի տօնախմբութեան և աւանդական ուխտաւորացութեան առթիւ:

ԽԱՅԼԵՐԱԳԻ ՏՈՆԻՄ ԱՌՔԻՍ

Զարխափան Ս. Աստուածածնի նիարը Արմաշի վանքին ընդգրկին հարապատ նմանութեամբ քաշուած և Տէրնեղեցեան մաքուր սպազրութեամբ հրապարակ հանուած է հարը 10 զրշի: Բարեպաշտ ժողովուրդէն փափաքողները այս սրբազան նկարը կրնան գնել Պալատի և ուրիշ գլխաւոր եկեղեցիներէն: Մեռելոցի օրը պիտի ծախուի նաև Շիշլիի և Պալաքըլի գերեզմանատուններուն մէջ:

Տ Ե Ր Ե Տ Ի Կ Ի Ն

Մ. ԱՍՏՈՒԱԾԱԾՆԻ

Ս. Պատրիարքը այսօր Պալատի Տ. Գարբէլէ քահանային և թաղ. Խորհրդոյ ատենապետ Տիար Արամ Սերոբեանի կողմէ հրաւիրուեցաւ և առաջնորդուեցաւ թաղին Ս. Հրեշտակապետ եկեղեցին, ուր այսօրուրէն իսկ սկսան փութալ մեծ մասամբ զաւատացի ուխտաւորներ, հոն գիշերելու համար:

Ս. Պատրիարքը այս իրիկուն երեկոյան ժամերգութեանց և եկեղեցի արարողութեան պիտի նախագահէ, վաղն առտու պիտի պատարագէ և քարոզէ և իրիկունն ալ ներկայ պիտի գտնուի Սեւ ծովացի հանդիսաւոր արարողութեան, Արմաշու Զարխափան Ս. Աստուածածնի տօնախմբութեան և աւանդական ուխտաւորացութեան առթիւ:

ԱՅՐԻ ՏԻԿԻՆ ՄԱՐԻՅԱ ՁԵՏԳԵԱՆԻ

Յուզարկաւորութիւնը պիտի կատարուի վաղը, Կիրակի, 13 Սեպտ., ժամը 15ին, Պէտրոպոլի Ս. Երրորդութիւն եկեղեցին, ուրկէ հանգուցելոյն մարմինը պիտի փոխադրուի և ամփոփուի Շիշլիի Ազգ. գերեզմանատունը, իր ընտանեկան զամբարանին մէջ:

Մասնաւոր մահազդ դրկուած չըլլալով, կը խնդրուի ներգայս իբր այն նկատել:

Ֆ Ի Ս Ն Ս Ս

ՄԻՋԵՐԿԻՐԱԿԱՆ ԲՈՒՆԱԲԱՐԵԼԷ

ՄԻՋԵՐԿԻՐԱԿԱՆ ԲՈՒՆԱԲԱՐԵԼԷ ՄԷՋ ԲԱՐԻՉ 11. — Միջերկրականի բարձր քովիքէն այսօր վարչապետին նախագահութեամբ նիստ գումարեց և զբաղեցաւ Միջերկրականի խնդիրներով: Միջերկրականի ընդհանուր կազմութիւնը քննող այս ժողովին ներկայ գտնուած են արտաքին գործոց նախարարութեան խորհրդակներ և հիւս. Ափրիկէի ֆրանս. ուժերուն ընդհ. հրամատար զօր. Նօյսո, ինչպէս նաև Ալժէրիոյ, Թունիզի, Մարթի և Սուրիոյ բարձր քովիքները: Ժողովը բացուեցաւ ժամը 15.30 ին և խորհրդակցութիւնները տեւեցին մինչև ուշ առտին:

ԳՍՐԾԱԳՈՒԼԸ ՖՐԱՆՍԱՅԻ ՄԷՋ

ՄԱՐՍԻԼԻՍ 11. — Մետաղային ճարտարարուեստի գործադուլին մասնակցող գործաւորներուն թիւը կը հասնի շուրջ 16 հազարի:

Գործաւորները գրաւեցին գործարանները և գիշերուան ու ցորեկուան մեծ մասը իրենց գրաւման տակ պահեցին այդ հաստատութիւնները:

ԲՈՒՆԱԲԱՐԵԼԷ. — Կէտիկիաշայի Հայ Աւետ. եկեղեցիի կիրակեօրեայ պաշտամունքը կը սկսի ճամբ 10.30, վաղը պիտի քարոզէ Վեր. Կ. Ա. Տ. Յովհաննէսեան: Քարոզին նիւթն է «... Բայց միայն Յիսուս Բրիտանոյ, ու Ան խաչը ելած» (Ա. Կոր. Բ. 2):

ԱՄԷՆ ՏՈՒՓԻ ՄԷՋ ՄԷԿ ԿՏՐՈՆ, ԵՒ 50, 100, 150, 200 ԿՏՐՈՆԻ ՓՈՒԱՐԷՆ ՄԵՆԱՇՆՈՐՉԻ ՎԱՐՉՈՒԹԵՆԷՆ, ԼԻՔԵՐ, ԳԻՆԻ, ՔՕՆԵԱՔ, ԼԻՒՔՍ ՍԻԿԱՌ ԵՒ ՈՐՍԻ ՊԵՏՈՅՔ ԿԸ ՏՐՈՒԻ

YEF

Bu Kupon Para demektir...

Ni

Bu Kupon Para demektir...

CE

Bu Kupon Para demektir...

Bu Kupon Para demektir...

Bu Kupon Para demektir...

ԱՍԿԻ ԶՈՏ՝ ձեր ստացած նուէրներուն հետ տրուած թիւերուն վրայ Տարեկան վիճակահանութիւն մը տեղի պիտի ունենայ ելնէն մինչև վիճակահանութիւն տեսնելու արժեքը շահի ձեռքարկութեան 1936-ի մօտէլ շատ սիրուն ՖՈՐՏ օթմօտիլ մը և կամ անոր տեղը ՖՈՐՏ քամիոն մը և կամ ՖՈՐՏ թրաքիտ մը, 230 սկիւնող ՊԱՎԻՏՈՒՆՔԻՍ Ռատիօն, Արվիւ ժամացոյցներ, լմպիլքի սպասներ, սեղանի սպասներ են. են.:

Կրթական հարցեր

ՄԵՐ ՏՂԱՔԸ

Մեր համայնքին վարժարանները այս օրերս թերթերու մէջ տուած իրենց ծանուցումներով կ'իմացնեն ծնողներուն թէ՛ դպրոցական արձակուրդի շրջանը կը լրանայ, աշակերտներու արձանագրութիւնները այս ինչ օրը կը սկսին, դպրոցները այն ինչ օրը պիտի բացուին:

Կը խորհնք թէ՛ մեր ծանուցումները ո՞րքան մեծ մասնազգային պատճառով է հիմա ծնողներէ շատերու: Մտղքներ կան, որոնք իրենց որոշումներով իրենց համար անցած տարուին պարտք ձգած են. այս տարուան արձանագրութեան համար վճարած պիտի ընեն, ու եթէ իրենց տղաքը կարգը փոխած են, նոր կարգին համար նոր դասագիրքեր պիտի գնեն: Հարկաւ գանազան պիտոյնքուրու համար ուրիշ ծախքեր ալ կան ըլլալիք, այնպէս որ տարբ քան լինաւ և նոյն իսկ աւելի գումար մը տրամադրելի ունենալ և ծախել պէտք պիտի ըլլայ տղայ մը այս օրերու դպրոց գնելու համար: Ու եթէ ծնողք մը ունի երկու երեք տղայ, ասոնց դպրոց մտնելուն առթիւ պիտի պարտաւորուի քառասուն յիսուն լիրայի վճարում մը ընել, ու եթէ այս վճարումը ընելու գիւրծութիւնը չունի, կը շարժարուի միտքով ու սիրտով:

Մեր այս խօսքը անշուշտ, մեր համայնքին էնամօք գասակարգին համար է: Հարուստը ունի ու կը վճարուի. ազատը չունի և, չունենալուն համար, գրեթէ վճարում ընելու պարտաւորութիւնէն էնամօքն է որ շատ անգամ չունի և իր արժանապատուութիւնը պահելու համար հարկադրուած է ամէն գոհողութիւն ընել և ամէն գնով յօժարեցնել դպրոցին տնօրէնութիւնը և իր տղան տունը չպահելով դպրոց զրկել:

Իրոյց տղապէս պէտք էր ըլլար Հանրապետական մեր երկրին մէջ: Նախակրթութիւնը պէտք էր ձրի ըլլար և անխտիր ժողովուրդի ամէն գասակարգը օգտուէր կրթութեան դարգացման համար մեր կառավարութեան ըրած գոհողութիւններէն և տրամադրուած շնորհներէն: Հարկաւ, ասոր ալ կարգը պիտի գայ:

Մինչ այն՝ էնամօք գասակարգի ծնողները մեր մէջ պիտի հարկադրուին իրենց տղոց համար իրենց կառուցութիւնէն, իրենց հատկէն անհամեստ բարձր թողարկներ վճարելու դպրոցներուն, ու մենք, ճշմարտութիւնը խոստովանելու համար քսինք, իրաւունք չունինք մեղադրելու դպրոցներու տնօրէնները, որովհետեւ անոնք տարիւրտած են ընել անհարկի միեւնոյն ատեն հարկեցուցիչ ծախսեր և ամէն գնով իրենց պարտադրուած պայմանները լրացրեն, վճարումները անխտիր ընել, դպրոցը՝ փակելու վտանգէն ապաստելու համար: Դպրոցի տնօրէններ գիտենք որոնք հերոսական ճիգերով կրնան կանգուն պահել իրենց վարած դպրոցը:

Հարցում մը սակայն: Դպրոցի համար ծնողներուն և տնօրէններուն ըրած այս գոհողութիւնները կ'արժեն արդեօք: Տղան տարի մը դպրոց երթալովը պիտի կրնայ արժեցնել իրեն համար եղած այս գոհողութիւնները:

Որքան փափաքելի էր, ուժով ձկնի մը ըսել այս հարցումին: Եւ չպիտի կրնանք ըսել կարգ մը պատճառներու հետեւանքով:

Նախ, մեր դպրոցները ունին կրթական ծրագիր մը, որուն համաձայն կ'աւանդուին նուազագոյն 20 դասեր: Ու եթէ հաշուենք որ զըզը քաջական տարւոյն կէտը տարեկան արձակուրդով և պարբերական ատնի ու հանգիստի օրերով կ'անցնի, մնացած միջոցին մէջ իւրաքանչիւր պատկ համար հարկաւ տար օր կը մնայ գումար մը տրամադրելու ընթացքին: Եւ ինչ կարելի է սորվիլ դասը այդ քան օրուան մէջ:

Երկրորդ, շատ խճողուած են մեր

դպրոցներուն դասարանները: Քառասուն և ալ աւելի աշակերտ կան շատ դասարաններու մէջ: Դասավանդի տեւողութիւնն է քառասուն վայրկեան. կը հետեւի ուրեմն թէ՛ իւրաքանչիւր աշակերտի դասը հարցընելու համար կը մնայ միայն մէկ վայրկեան: Թո՛ղ ըլլայ երկու վայրկեան: Սրբ, ուսուցիչը ե՞րբ պիտի տայ դասը, ո՞ր ատեն պիտի ընէ բացատրութիւնները:

Եւ այս պայմաններուն մէջ ինչ կրնանք սպասել դպրոց յաճախող մեր տղաքներէն: Ինչպէս է որ անոնց մեծ մասը չպիտի օգտուի իր աւանդութիւնէն: Իրաւունք քննութիւններէն քիչ մը իրար պիտի անցնին, տարեկան քննութիւններուն աւելն ջանք պիտի ընեն կարգը փոխելու համար, chauffageով պիտի յաջողին քննութեան մէջ և կարգը պիտի փոխեն:

Այսպէս պիտի անցնին տարիներ, ու տղան դպրոցէն ելլելէն ետքը, եթէ մտնէ գործի մը մէջ ուր չի կրնայ շարունակել իր դպրոցական դասերը, միջոց չունենայ զբաղելու դպրոցին մէջ իր սովորածներով, չուտով պիտի մոռնայ իր գիտցածը և պիտի մնայ Անգլիացիներուն ըսած երեք R-ը, այսինքն կարգալ գրել և թուարանական ջրս գործողութիւն:

Հարցաւոր տղաք ելած են մեր դպրոցներէն, եթէ ասոնց մասին քննութիւն մը ընենք, պիտի տեսնենք թէ բացարձակ ճշմարտութիւն է մեր ըրած այս գիտողութիւնը: Ու ասոր համար, այն է երեք R-ի համար չարժիք այնքան գոհողութիւն ընել: Անշուշտ դպրոցի որովայններէն օգտուող, անոնց միջոցով նիւթապէս ու բարոյապէս զարգացողներ կան, բայց ինչ համեմատութեամբ:

Անցած օր, տեղ մը կարգայինք. — Ամերիկայի մէջ կենքի պայքարը խիտ ծանր ըլլալուն, երիտասարդը կրթութեան և գիտութեան վէճքով կը մտնէ պայքարի: Ամերիկացի տղան, երբ դպրոցէն ելլելով գործի մտնէ, ընաւ գոհուարութեան չի մասնուիր: Դպրոցին մէջ տղան նիւթական ու գիտական հաշիւ մը ունի: Ես, կ'ըսէ, սա դրամագլուխը գրի, սա պիտի շահիմ: Ամերիկացի տղան դպրոցին մէջ կ'ըսէ նաեւ. — Ես սա կը սորվիմ կոր, որովհետեւ այս սորվածէս սա նիւթական շահը պիտի ընեմ:

Արդ, եթէ ասանկ հաշիւներ կ'ընեն մեր դպրոցական տղաքը կամ նոյն իսկ անոնց ծնողքը, ու եթէ ընեն, ինչ արդիւնք պիտի տանեն: Կը կարծենք թէ կարելի չարցում մըն է ասիկա. կ'արժէ որ մեր յաջորդ յօդուածով զբաղինք այս հարցով:

ԱՐՏԱՆԷՍ ԳԱՎԱՔՅԵԱՆ

ԲՈՂՈՔԱԿԱՆԱՑ ՎԱՐՃԱՐԱՆ ԻՆՃԻՐ ՏԻՊԻ ԳՈՒՄԳԱՔՈՒ 10րդ ՏՆԱՐԻՒ

Վարժարանին 1936-1937 դպրոցական տարեշրջանի արձանագրութիւնները կը սկսին Սեպ. 2 15: Վարժարանին վերաբացումը և վերաքննութիւնները տեղի կ'ունենան Սեպ. 16 17: Առտու յուսուցչական նոր կազմով: Մասնաւոր խնամք կը տարուի աշակերտաց բարոյականին և մաքրութեան: Մեկտեմբեր 32էն վերջը արձանագրուելու համար գիտող աշակերտ մը պէտք է ներկայացնէ կրթ. տնօրէնութեան արտօնագիր մը: ՏԵՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ (4-3)

ՏՕՆ ՔՐԱՆՉԻՍՔՈ ԼԱՐԿՕ ՔԱՊԱԼԵՐՈ

ՍՊՈՒՆԻՈՅ ԲՍՆՈՒՈՐ ՈՒ ՅԵՂԱՓՈՒՍԱԿԱՆ ՎՍՐՁԱՊԵՏԸ

«ԱՄԵՆ ՀԻՒՍՆ ԱՃԻԱՏԱԾ ԱՏԵՆ ՊԵՏԲ Է ՈՒՍԵՆ ԿԱՒՈՒԱԾ ԶԵՆՔ ՄԸ ՈՒՆԵՆԱՑ» ԱՐՔԱՅԱԿԱՆ ՍՊԱՆԻՈՅ ԿՈՂՄԵ ՑԿԵԱՆՍ, ՀԱՆՐԱՊԵՏ. ՍՊԱՆԻՈՅ ԿՈՂՄԵ 30 ՏԱՐԻ ԲԱՆՏԱՐԿՈՒԹԵԱՆ ԴԱՏԱՊԱՐՏՈՒԱԾ ՄԱՐԴԸ

Կարմիր խումբերուն ետին կայ երբեմնի ճեփիչը՝ Տօն Ֆրանչիսքօ Լարկօ Քապալէրօ, որ այժմ Սպանիոյ վարչապետն է: Դեռ երէկ զինխրամներուն և թուրքերուն ետեւն էր: Ան կազմակերպիչն է բանւորական միջոցին, որուն կամաւորները եղած են հանքերու խորէն և զործարաններէն: Այսօր անոնք են սպանիական կարմիր կառավարութեան կանոնաւոր զինւորները:

Քապալէրօ ուսումնական կ'երթայ կրակին տակ: Քաղաք պատերազմի 2 ամսուան տեւողութեան եղած է սպանիական հանրապետութեան պահպանման հրահրիչ ուժը:

Իր կազմած բանւորական բանակին կազմուած շարքերը կը կրէ որ տարբերութիւն չունի մեքենայարի հագած շարքիէն, որ աւելի ըլլալով թեւ ալ չունի: Սպանիական յեղափոխութեան Քարնօն է:

Ան աւելի առաջ կը կրէ համեստ կապոյտ վերարկու մը և սե հին բայց մաքուր զինարկ մը: Վերարկուն հիննայու վրայ էր անուր և արտաքինով խղճալի, ճիշդ զինքը կրողին պէս, որ համեստ արտաքինին տակ ունի ցուլի մը սիրտը:

Քապալէրօ թեղեցիկ և անկեղծ գիւղացիի գիմազիւ մը ունի, իր

մոխրագոյն աչքերը միշտ արթուն են և զննող:

Քերանր մեծ է, չրթները լայն. Տանթօնին կը նմանի, միայն սե և ստատ մազերը կը պակսին, հասակը կարճ է:

Երբ կը խօսի կամ կը վիճարանի, իր ձեռքերը բնաւ հանգիստ չունին, միշտ կը շարժին: Խոսակցութեան ատեն իր ձայնը ցած է և ներդաշնակ, ինչպէս Լօյտ Նօրճինը. բանախօսած ատեն ձայնին մէջ բացառիկ ճիւղ մը կը զնէ. իւրաքանչիւր նախադասութիւնէ վերջ զգալապէս բարձրացնելով զայն:

Քապալէրօ ճակատագրական անձ մըն է, իր բանւոր ընկերներուն կը պատմէ իր կեանքէն, ձերբակալութիւններէն, գատավարութիւններէն և միշտ կ'աւելցնէ:

Բայց վերջս այդ չպիտի ըլլայ եղբր:

Լաւ բարեկամ եղած էր անգլիացի բանւորական կազմակերպութեան պետ Պէնթիլթիթի, որ Սպանիոյ մէջ օր մը անոր հետ տեսակցելէ վերջ, բաժնուած ատեն ինքնահոս մը նուիրած էր Քապալէրօյի:

Սպանիացի կարմիրը քսած էր այն ատեն կիսկատար անգլիերէնով մը. — Այս գրիւք պիտի գործածեմ

այնքան ատեն որ կարենայ գործել հանրային ծառայութեան մէջ, որովհետեւ կը պատկանի Անգլիոյ բանուորական պետերէն մեծագոյն գէմքին: Եւ այդ գրիւն է որ այսօր կը ստորագրէ յեղափոխական Սպանիոյ հրամանագրերը:

Արդարեւ, Քապալէրօ Սպանիոյ յեղափոխութիւնն է, քանի որ սպանիացի բանուորն ու գիւղացին իր մէջ կը մարմնանան ու կը միանան: Ան միացումն ու մարմնացումն է Սպանիոյ հանրապետական յեղափոխութիւնը կազմող ուժերուն սրտնք այժմ կ'առաջնորդէ մեծ պատերազմի մը մէջ:

Քապալէրօ հիւսնի մը զաւակն էր որ եօթը տարեկանին տարիւրտած էր գործի սկսիլ, իր հացը շահելու համար:

Լարկօ Քապալէրօ դպրոց չ'ընաց: Ան Սպանիոյ աղքատ ու անպաշտպան 12 միլիոններէն մին էր: Մինչեւ քսան տարեկան՝ ոչ գրել և ոչ կարգալ գիտէր: Ինքնաշխատութեամբ սորվեցաւ: Ան ամբողջ քառասուն տարի եղաւ բանուորական միութիւններու կազմակերպիչ, իր ընկերվար համոզումներուն հետեւանքով: Ան չհամակրեցաւ անիլիստականներու հակա ու անհասական վարչապետու-

թեանց, հակառակ որ անոնք Սպանիոյ ճարտարաբանտի կեդրոններուն մէջ աւելի տարածուած էին Քրան ընկերվարական գազափարները: Ան համակրէր չէր նաեւ համայնափարներու հաւաքական բարոստութեան գազափարին:

Քապալէրօ եղաւ բարեկարգիչ մը: Այստեանցեւր իր այդ չարապետութիւնը չ'ըրցաւ փրկիլ զինքը բանտէն: 1917ին, Ալֆօնս թագաւորին հատկանշութիւնը զայն նետեց Քարթագենայի բանտը: Յիւսնոս բանտարկութեան դատապարտուած էր:

Ներսւմ շնորհուեցաւ իրեն: Ան նոյնիսկ ծառայեց Բրիտոս ար Քիլէրայի կառավարութեան, զոր կարելի է նկատել Ֆրանսոյի փափաքած Ֆայոլի կառավարութեան առաջին փորձը:

Երբ 1931ին հանրապետութիւնը հաստատուեցաւ, Քապալէրօ Աշխատանքի և Հանրային Օժտակալութեան նախարար եղաւ: Ան ամէն կողմ զլուս գարկաւ, ասոնց հողի մնացած միլիոնաւոր հողագործներու կեանքը բարեկարգելու համար, բայց չ'յաջողեցաւ:

Վարչապետ Սինիսթրա Լըրոս հին օրերու ընկերվարական մըն էր որ, Մաքսոնայի նման, Ալբերուն մասնակցութեամբ ազգային կառավարութիւն մը կազմեց: Ան Քապալէրօյի զարգացմանը նպաստելու համար, հողագործը զօգոհութեան մղելու յանձնարարով, զայն երեսուն տարի բանտարկութեան դատապարտեց: Հանրապետական բանտին մէջ, ան գարձաւ այն ինչ որ չէր կրցած ընել արքայական բանտը. արինքն յեղափոխական մը: Վարչապետ Լըրոս ամբաստանեց զայն իր պատասխանատու՝ Ասթուրիոյ հանքագործներու 1934ի բարոստութեան: Ընդհատապարտ արգէն իսկ բանտին մէջ գրեւոր յեղափոխականին համար մահապատիժ պահանջեց:

Քապալէրօ այս անգամ անմեղ նկատուեցաւ: Կը նշանակէր թէ Սպանիոյ մէջ գեա արգարութիւն կար: Կառավարութիւնը 1935 Դեկտեմբերին ապստարձակեց զինքը: Լրագրող մը մօտենալով 67 տարիներու բեռան տակ սպրդ մարդուն, ըսաւ.

— Հիմա այլեւս կրնաք հանգիստ ընել:

— Այ, հիմա պիտի ախտախմ, բոս Քապալէրօ:

Սպանիոյ պատմութեան մէջ առաջին անգամ ըլլալով անիլիստական, համայնափար և ընկերվարական միացան, Քապալէրօյի ջանքերուն շնորհիւ և միասին վարեցին ընտրական պայքարը:

Այսօր, ծեփիչ մը գէնքը ձեռքը կը նստի այն տեղը ուր բազմած է գարեբով Եւրոպայի արքայական ամէնէն հպարտ ը տանիքներէ մին և իր կոշտ ձեռքերով թէ՛ կ'աշխատի և թէ՛ կը կուռի, ստեղծելու համար նոր երկրի մը:

Ամերիկայի Պոսթօն քաղաքին մէջ սովորութիւն է Սեպտեմբեր ամսուն առաջին կիրակին տալ բացառեայ պարահանգէս մը, ի պատիւ Միջազգային Մամուլի ներկայացուցիչներուն: Այս պարահանգէսը կը կազմակերպուի Մամուլի Ընկերութեան կողմէ և շատ մը անակիականեր տեղի կ'ունենան: Այս տարի, պարահանգէսին օրիփնալ հագնելու մրցումը հետաքրքրական եղած է, շնորհիւ Բօզ Վաթսըն անուն Ամերիկայի մը, որ զանազան թերթերու անունները իրենց բնական ձեւով ընգործնակաւ և հագուստ մը կազմած է: Մամուլի պարահանգէսի մը համար սակէ աւելի յարմար հագուստ չէր կրնար ըլլալ, ինչպէս կը տեսնէք վերը: Եւ Միո Բօզ Վաթսըն առաջնութիւն չ'անցաւ:

ԵՐԳԻԾԱՆՔԻ ԲԱԺԻՆ

ԴՊՐՈՑԻՆ ՄԵՋ

Վարժարան նոր եկած էր փոքրիկ աղջիկ մը, որուն զպրոցը մինչև այդ օր եղած էր փողոցը:

Ուսուցչուհին շատ կը զբաղէր իրմով՝ պէտք եղած մաքուր կրթութիւնը տալու համար:

Օր մը գոց սորվելու համար տանաւոր մը աշակերտներուն տուաւ:

Յաջորդ օրը, ուրիշներու կարգին, նորեկին հարցուց ոտանաւորը:

— Չեմ կրնար ըսել:

— Ըսէ նայիմ, զիտցածիդ չափ ըսէ:

— Ես եսովս եսովս կ'ըսեմ:

Ուսուցչուհին կարծելով փոքրիկ աշակերտը լաւ չգիտեր և կ'ուզէ կամաց կամաց ըսել:

— Շատ աղէկ, ըսէ տեսնեմ կ'ըսէ:

Եւ աղջիկը անձուռի ձեւերով կը սկսի երգել:

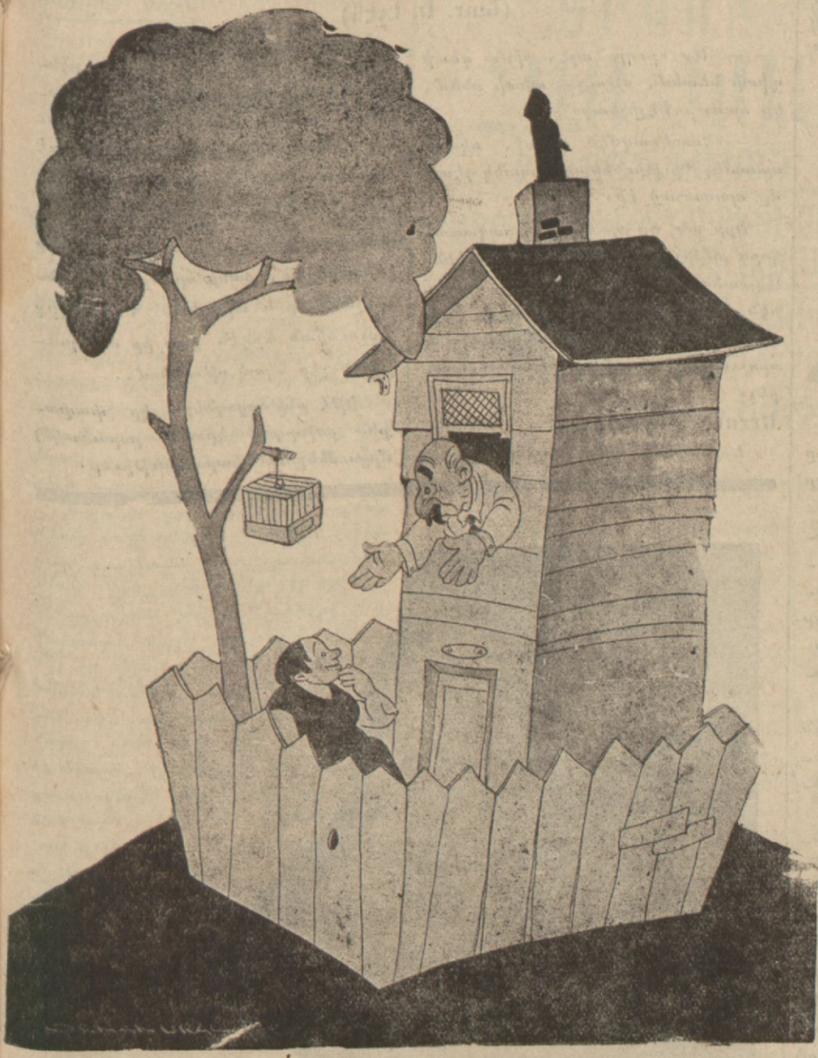
Եսովս եսովս կ'էլ պանա... եսովս եսովս սանա...

ԱՌԱԿ ՄԸ

Նախ հաճոյք:
Վերջը գաւաթ մը քարպոսնաթ:

— Ռուս կ'ըսէ որ մարդիկ բնութեան ծոցը ապրած ատեն իրարու հետ չաւ...
— Մ'Ք, ես քեզի Ռուսոյի համար այս ամայի տեղը չըրի, ինձի համար քերի... ալ ձգէ սա գիրքը:

— Կնիկ առտուընէ ի վեր կերակուր մը չէփեցի՞ր, ոտքիս ջուր մը չզրի՞ր...
— Ի՞նչ ընեմ, ինձի օգտախաբեան չտարիք, ես ալ հոս պիտի նստիմ...
— Կնիկ, ընդհակառակը շնորհակալութիւն յայտնէ որ չտարի, հիւրերէն հանգիստդ ալ, քունդ ալ պիտի կորսնցնէիր:

ԸՄԲՇԱՄԱՐՏՈՒԹԵԱՆ ՄԵԾ ՄՐՅՈՒՄՆԵՐ

ԻՆՉՈՒ ՏԵՂԻ ՉՈՒՆԵՑԱՆ ՕՐՈՒԱՆ ՄՐՅՈՒՄՆԵՐԸ

ՎԷՍ ՄՆԱՅԱԾ ՄՐՅՄԱՆ ՄԷՋ ՏԷՐ ԶԱԷՆ ՊԱՐՏՈՒԱԾ

Մի վրէժներցոյն, ինչ մեղք որ նախապէս լուր չունեցանք և ձեզի չհարցանք իմացնել՝ Սթատիօմի մէջ այս գարնան տեղի ունեցած բմբաւարտութեան կարեւոր մրցումները: Սթատիօմի Տնօրէնութիւնը մեզի պիտի յայտարարէ ըրաւ, բայց գոնէ կրօնական ճիշդ ժամուն տեղեկութիւն տանելով՝ ներկայ գտնուի մրցումներուն: Ի՞նչ ալ կրնաք նկարագրութիւնը կարգալով գոհանալ:

Առաջին մրցում
Առաջին մրցումը տեղի ունեցաւ թիթեւ ծանրութիւնէն՝ Խոսրով Վրդ. Ի և Տ. Զաւէնի միջև, Սամաթիոյ պիտոյեանութեան համար և Տ. Զաւէն, պղզիքներին հանելու համար գատուարները մրաձայնութեամբ Սամաթիոյ պիտոյեան հաշակեցին Խոսրով Վրդ. Ի:

— Լսեցի՞ր, Սթատիօմի մէջ մրցում կայ եղբի:
— Չէ նանր, ուրեմն գալ շարժու կամ երթանք կամ կարգանք:

մերութիւն չկար: Օրուան գատուարն էր Շիկաներ քննչ. որ յայտնապէս կողմնակցութիւն կ'ընէր: Տ. Զաւէն, մրցումը սկսած վայրկեանին, յարձակողականի սկսաւ, բայց Խոսրով Վրդ. Ի լաւ մէկ գարձուած քին հետեւանքով, քիչ մնաց տակ պիտի երթար: Տ. Զաւէն սկսաւ ոտքով ալ հարուածել: Դատաւորը խաղը կեցնելով յայտնեց թէ մրցումը կրէքօնով էր և կարելի չէր ոտքով զարնել:

— Կը զարնեմ, էֆէնտիմ, պուռայ Տ. Զաւէն:

— Չես կրնար, ըսաւ հակառակորդը:

— Այն ատեն ազատ գտնեմարտութիւն ընենք:

— Չեմ ընեմ: Դատաւոր Տ. Շիկաներ հեղինակար շեշտով մը ըսաւ:

— Քանի որ Տ. Զաւէն խաղին օրէնքները չընդունիր, զայն պարտուած կը նկատուի:

Սեղանի գատուարներէն երկուքը իրաւունք տուին անոր, իսկ երրորդը՝ Պ. Թազար Փափազեան իր քունն տուաւ ի նպաստ Տ. Զաւէնի և այս մրցումը այսպէս մեծ ազմուկով վերջացաւ:

Երկրորդ մրցումը

Ասկէ վերջ սկսաւ երկրորդ մրցումը հին հակառակորդներու միջև, որոնք ժամանակին Արեւելքի պիտոյեանութեան համար ֆինալի մնացած էին, բայց հակառակ իրենց շանքունն այդ բաղձալի. պիտոյեանութիւնը խել տուած էին անակնկալօրէն մէջտեղ ելլող թիթեւածուր մը Պ. Թ. Ազատեանի: Անուշտ հասկցաք թէ, որո՞նք էին այդ երկուքը:

Կէս ժանր ծանրութիւնէն Յ. Քէլչեան որուն քիշոն 85 էր, իսկ թիթեւ ծանրութիւնէն թ. Ազատեան որուն քիշոն հալիս 55 ըլլալով հանդերձ, «Մշակույթ» մատենաշարով հրատարակած էր «Ըմբշամարտութեան Դատար» անուն գիրք մը, ուր սուպարէզ կը կարգար լուրին, և վստահ էր թէ թիթեւներն զեմ ուժը արժէք չունենէր:

Մրցման գատուարն էր Յ. Թիթեւեան: Ներկաներուն մէջ կը տեսնուէին ի մէջ այլոց Տ. Գէորգ Արքեպ. Արղանեան, Պր. Զ. Վարդանեան որուն քով կեցած էր Պր. Թազար Փափազեան և ձեռքերովը կը բացատրէր թէ ինք ինչպէս յաջողած է յաղթել Քէլչեանի, որ նախապէս Ազատեանի յաղթելով կը յուսար պիտոյեան ելլել:

— Քանի որ Տ. Զաւէն խաղին օրէնքները չընդունիր, զայն պարտուած կը նկատուի:

Սեղանի գատուարներէն երկուքը իրաւունք տուին անոր, իսկ երրորդը՝ Պ. Թազար Փափազեան իր քունն տուաւ ի նպաստ Տ. Զաւէնի և այս մրցումը այսպէս մեծ ազմուկով վերջացաւ:

Երկրորդ մրցումը

Ասկէ վերջ սկսաւ երկրորդ մրցումը հին հակառակորդներու միջև, որոնք ժամանակին Արեւելքի պիտոյեանութեան համար ֆինալի մնացած էին, բայց հակառակ իրենց շանքունն այդ բաղձալի. պիտոյեանութիւնը խել տուած էին անակնկալօրէն մէջտեղ ելլող թիթեւածուր մը Պ. Թ. Ազատեանի: Անուշտ հասկցաք թէ, որո՞նք էին այդ երկուքը:

Կէս ժանր ծանրութիւնէն Յ. Քէլչեան որուն քիշոն 85 էր, իսկ թիթեւ ծանրութիւնէն թ. Ազատեան որուն քիշոն հալիս 55 ըլլալով հանդերձ, «Մշակույթ» մատենաշարով հրատարակած էր «Ըմբշամարտութեան Դատար» անուն գիրք մը, ուր սուպարէզ կը կարգար լուրին, և վստահ էր թէ թիթեւներն զեմ ուժը արժէք չունենէր:

Մրցման գատուարն էր Յ. Թիթեւեան: Ներկաներուն մէջ կը տեսնուէին ի մէջ այլոց Տ. Գէորգ Արքեպ. Արղանեան, Պր. Զ. Վարդանեան որուն քով կեցած էր Պր. Թազար Փափազեան և ձեռքերովը կը բացատրէր թէ ինք ինչպէս յաջողած է յաղթել Քէլչեանի, որ նախապէս Ազատեանի յաղթելով կը յուսար պիտոյեան ելլել:

— Մարկոս, Գէորգին ետեւէն քալողը կինն էր, բայց քովէն քուդ ալ ուրք ի՞նչը կ'ըլլայ կոր:
— Չօճուխին եւրոպացի տատան:
— Հա հիմա հասկցայ:

Հակառակորդները թիթեւեանի մեծ տարբերութեան համար չի կրնար քաշուելով սկսան ծուռ աչքով վերար դիտել և ակոյ կհրտեցնել: Դատաւոր Պ. Թիթեւեանեան կկաւ և նայեցաւ երկուքին քիշոներուն:
— Այս մրցումը, ծանրութեան

— Մարկոս, Գէորգին ետեւէն քալողը կինն էր, բայց քովէն քուդ ալ ուրք ի՞նչը կ'ըլլայ կոր:
— Չօճուխին եւրոպացի տատան:
— Հա հիմա հասկցայ:

Ս. ՄԵՐՈՊՈՒՆՆԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ ԿԵՏԻԿ ՓԱՇՏԱ

Տարեթիվ 1936-1937

Տարեկան խնայող նոր թափով և եռանգով գործի լծուած և իր շուրջը բարեփոխելու Ուսուցչական կազմով վարժարանը կը բանայ 1936 Օգոստոս 31 Բշ. օրը և արձանագրութիւնները կ'սկսին նոյն օրէն սկսելու բացի կիրակիէ ամէն օր ժամը 9-12 և կէս օրէն վերջ 14-16 և վերջնա կանապէս կը փակուին Սեպտ. 30-ի իրկուշնը, Սեպտ. 30-էն վերջ ներկայացող Աշակերտները կը թողնեն Տնօրէնութեան մէկ արտոնագրով միայն կրնան վարժարան ընդունուիլ:

Վերաքննութիւնները և Գրասխօսութիւնները կանոնադրաբար պիտի սկսին Սեպտ. 21, Բշ. օրը առաւան ժամը 8.30-ին:

Հին աշակերտները ըր առաջ պէտք է գիտնին իրենց վիճակացոյցներով և ամսականի քարտէսներով:

Հին և նոր աշակերտները պարտին ի ձեռնին ունենալ անձնագիր, պատուաստի և ստորջութեան վկայագիր, 4 հատ լուսանկար, 16 դրուանոց գրովաթուղթ և նորերները եկած վարժարանէն և կրթ. Տնօրէնութեանէն վաւերացուցու հաստատագիր մը:

Յարգելի ծնողք և պաշտպաններ կը խնդրուի հետեւեալները:

Ա. — Արձանագրութեան օրը ըստ առաջնոյն պարտաւոր են կարգադրել յետնեայ պարտքերը և մուտքը և տարեթուակի Ա. մասնաւճարը:

Բ. — Աշակերտաց վճարելիք թուղթերը ծնողք պարտին աւելցակի Տնօրէնին ձեռքը յանձնել:

Այս տարի մէկ խօսքով վարժարանին ներթական և բարոյական մակարդակը աւելի բարձրացնելու հաստատ մտադրութեամբ մասնակի զարկ պիտի տրուի թուրք լեզուի մշակոյ թի, մարզանքի, երգի, գայեակի, Չեւազիտութեան, ամբողջ գիտութեանց և լեզուներու ձեռնարկի:

ՉեհրոՅՅ. — Յարգելի ուսուցիչներ կը խնդրուի 936 Օգոստ. 31 Բշ. առաւօտ անպատճառ վարժարան ներկայ գտնուիլ: Տնօրէն ՎԱՀԱՆ Ս. ՎԱՌՎԱՌ:

ԹԱՐԳՄԱՆՉԱՑ

ԵՐԿՍԵՆՈՎՆԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ ԵՒ ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԷՉ ՕՐԹԱԳԻՒՂ

Այս տարի վարժարանս լուսագոյն ուսուցչական կազմով մը կը վերաբացուի 4 Սեպտ.ին ուրբաթ օր:

Վերաքննութիւնները տեղի պիտի ունենան 11 Սեպտ.ին ուրբաթ օրը, իսկ դասերը պիտի սկսին 10 Սեպտ.ին չորեքշաբթի օրը:

Հին և նոր բոլոր աշակերտները պէտք է ներկայացնեն նոյնպէս տեղեկագիր, ստորջութեան վկայագիր և 2 լուսանկար: Ուրիշ վարժարաններէ եկող աշակերտները պէտք է իրենց հետ բերեն կրթ. տնօրէնութեան վաւերացուցուցու նախկին իրմուկագրերը մը: Արձանագրութիւնները կը կատարուին 4 Սեպտ.էն սկսեալ ամէն օր վարժարանին մէջ առաւօտները ժամը 9-12:

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

ՊԵՋՃԵԱՆ ՄԱՅՐ ՎԱՐԺԱՐԱՆ Գ Ո Ւ Մ Գ Ս Բ Ո Ւ

Արձանագրութիւնները կը կատարուին ամէն օր, բացի կիրակիէ, ժամը 9-12 13.30-16: Հին աշակերտներ պէտք է արձանագրուած ըլլան մինչեւ 18 Սեպտ. ուրբաթ երեկոյ, հակառակ պարագային իրենց տեղ նորեր կ'առնուին:

Հին նոր աշակերտի արձանագրութեան համար պէտք է ներկայացնել 1. Վերաքննութիւնի թուղթ: 2. Մազկի պատուաստի և ստորջութեան վկայագիր: 3. Երեք հատ լուսանկար: 4. 16 դրւ. ի բուլ: Հին աշակերտները պէտք է միայն բերեն իրենց վիճակացոյցները և թուղթի ընկալագիրները:

Արձանագրութիւնները պիտի փակուին 30 Սեպտ. Դշ. երեկոյ, ու այս թուականէն վերջ արձանագրուելու համար գիտող աշակերտ մը պէտք է ներկայացնէ կրթական տնօրէնութեան արտոնագիր մը: Թողանքու կարգադրութեան համար միջամտութիւն և կամ յանձնարարական չընդունուի:

Գրասխօսութիւնները պիտի սկսին 21 Սեպտ. Բշ. օր: Վերաքննութիւնք տեղի պիտի ունենան Բ6 Սեպտ. Եր. օր, որ ատեն չներկայացող վերաքննելիներ կարգերին պիտի մնան:

ՏՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ

Ի վազափ նորօրէնքին համաձայն կը ստանձնէ կայուածներու է վազափ բարձր թէպէտի գործողութիւններ, ամէն տեսակ դազանքի, ժառանգական և կարծածական սուրբքի գործեր, ֆէրալի, վէֆալէն ֆէրալի, ինթիլգալի և ժառանգական ամէն տեսակ գործողութիւններ, ամէն տեսակ պոստներու և մուրհակներու գանձում, ամէն տեսակ գործերու հետապնդում, Անգարայի և Պոստոյ պետական պաշտօնատանց մէջ:

ԽՈՐՀՐԳ-Ա.ԿՅՈՒԹԻՒՆԻՆՔ ԶՐԻ ԴԻՍԵՆ ՄԱՆՈՒԿ ՎՈՒՍՄՇԱՊՈՒՀ Ա.ԱՒԻ օր ժամը 1-2 և 16-17 Խրքանուլ Պանչէ գաբու ՆԱԿԻՆ ՌԱՀՎԱՆՃԻԼԵՐ Պերկիրիլէր սօգազ, Շիրին խան 3րդ յարկ թիւ 10 Տիւզ Պիրիսի վաքթի խանին գիմացը:

ՆԵԿՏՐ Գ. ԾԱՌՈՒԿԵԱՆ ՎԱՐՈՒՋԵԻ ԴՊՐՈՑԻ

Աշակերտներու արձանագրութիւնները սկսած են: Կարելի է գիտնել, բացի կիրակիէ, ամէն օր ժամը 9-12 և 14-18: Հասցէ՝ Բերա, Ալթուն պազալ, Պապլի ճատտէսի 63

Neşriyat Müdüru PÜZANT ŞAMLIYAN Basıldığı yer Selâmet Matbaası

ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

ՄԱՆԿԱՊԱՐՏԷՉ, ՆԻԿՐԹՐՆ.Ի Ե. ԿԱՐԳ, ՄԻՋՆԱ-ԿԱՐԳ, ԼԻՍԷԻ ԲԱԺԻՆՆԵՐ ԵՐԿՍԵՆՈՎ

51Դ ՏԱՐԵՇՐՁԱՆ (1936-937)

Արձանագրութիւնները Սեպտ. 1 Գ. — 9 Գ. օր, աւելի օր ժամը 9-17

Մանկապարտէզ Սեպտեմբեր 1էն մինչեւ 21: Վերաքննութիւնները և մուտքի քննութիւնները Սեպտ. 10-12 Մտից տոմսերը կը տրուին Սեպտեմբեր 19ին: Գտները Սեպտեմբեր 22ին: Արձանագրելի բոլոր աշակերտներու անպայման պէտք է ընկերանան իրենց պաշտպանները: Նորեկ աշակերտ ու աշակերտները պարտաւոր են ներկայացնել անձնագիր, կրթիկ. Տնօրէնութեան վաւերացուցու, եկած վարժարանէն հաստատագիր, բժշկական և պատուաստի վկայագիր:

ԼԻՍԷ ԲԱՆԿԱԼԹԻ (ՄԻԹԱՐԵԱՆ)

112Դ ՏԱՐԵՇՐՁԱՆ

ԳԻՇԵՐՈՒԿ ԵՒ ՑԵՐԵԿԵԱՑ

Մանկապարտէզ, նախակրթարան, միջնակարգ լիւս

Արձանագրութիւնները տեղի կ'ունենան 28 Օգոստոսէն 19 Սեպտեմբեր: Ամէն հին աշակերտ պարտաւոր է վերանորոգել իր արձանագրութիւնը, տեղւոյ անձկութիւններու պատճառաւ կրնայ զրկուիլ իր իրաւունքէն:

Վերաքննութիւնները տեղի կ'ունենան Երկուշաբթի 31 Օգոստ. երեքշաբթի 1 Սեպտեմբեր և Չորեքշաբթի 2 Սեպտեմբեր:

Դպրոցը կը վերաբացուի և Գտները կը սկսին 21 Սեպտեմբեր Չորեքշաբթի առաւօտ:

ՎԱՐՁՈՒԹԻՒՆ

Շ Ա Հ Ն Ա Ջ Ա Ր ԱՐԻՍԱԿԱՆ ԴԵՐՁՍԱՍՈՒՆ

Պանչէ Գաբու, Պօրայի դէմ, Միւնի խան, Ա. յարկ Իր բազմաթիւ յարգոյ յանախորդներուն կը ծանուցանէ թէ իր վաճառատան մէջ մասնաւոր խնամքով կը պատրաստուին ֆրաքի, ափսոսի, ժաքթի Ա. թայլի և այլ գանապան հագուստներ, ամենա վերջին նորաձեւութեանց համաձայն, խիստ զերամատչելի գիններով, անզիլ և ֆրանս. տոկուն կերպաներով, լաւ ծախքերով ու մաքուր գործաւորութեամբ, ճաշակաւոր և անթերի ձեւով: Անգամ մը այցելել կը բաւէ

պով ուսնալով շունչ առնելը յայտնի չըլլար, այնպէս պիտի կարծուէր թէ կենդանութիւն չէր մնացած վրան: Կայրուելի Ժողէֆին, մտահոգութեան մատնուած, անոր անարին զուխը նստած էր: Սենեակին մէջ Անկուտի և Ժազ Տէրօ քովէ քով սաքի կեցած, առանց բերաննին բանալու անոր կը նայէին: Եստ չանցած բարի կայրուելին ոտքի ելաւ և ոտքին մատներուն վրայ կոխելով երկու բարեկամներուն մօտեցաւ և փոխաց: — Ինչո՞ւ աղջիկ: Ժազ Տէրօ անձկութեան մատնուած ցած ձայնով բաներ մը հարցուց անոր: — Ժամ մը առաջ հաղիւ թէ ինքզինքը գտաւ պատասխանեց կայրուելին ցած ձայնով: Հոս էի, աչքերը կէս մը բացաւ, բայց բերանը չի կրցաւ բանալ: Ձեռքը երկարեց և տկար կերպով ձեռքս սեղմեց: Բժիշկ մը կանչել տուի: Բժիշկը ուզեց զայն հարցաքննել, բայց սեւէ բան չի կրցաւ բանալ. խօսելու կարողութիւն չէր մնացած վրան: Սակայն բժիշկին տուած դեղը կրցաւ խմել: Ատոր վրայ տաքութիւնը քիչ մը թեթեւցաւ: Եւ սպա, բարի կայրուելին, Ժազի մօտենալով ըսաւ: — Տեղակալ Ժազ Տէրօ, կրնաք ձեր նշանածը համբուրել: Երիտասարդը կրօնական երկուգոյնութեամբ Լորանսի մօտեցաւ և անոր վրայ ծռելով սրտագրաւ մտահոգութեամբ մը պարձր զայն զիտեց: — Ի՞նչ պիտի ըլլամ ես եթէ մենի, մտածեց Ժազ Տէրօ: Յետոյ անոր վրայ ծռելով ճակատէն համբուրեց:

Ապա կայրուելին քով վերադարձաւ և խեղդուկ ձայնով մը կ'մկմաց: — Ո՞հ, երախտապարտ եմ ձեզ, տիկին... Բայց չի կրցաւ խօսքը շարունակել... ձայնը կոկորդին մէջ խեղդուած էր... կործարել տակ հեծկըտուքի սառնամանիք մը կը զգար որ մինչեւ կոկորդը կ'լլալով կը խեղդէր վրինքը: — Եստ դժբաղդ եղաւ այս աղջիկը, շատ, ատոր համար զայն շատ կը սիրեմ, ըսաւ կայրուելին: — Որքա՞ն բարեխրատ էք, կ'մկմաց Ժազ: — Իրար մի անցնիք և յոյսերնիդ մի՛ կորէք, ձեռքէս եկածը պիտի ընեմ զայն բժշկելու համար: — Կը կարծէք որ ապրի, տիկին: — Վստահ եմ որ պիտի ապրի: — Ո՞հ, տիկին, ձեր շնորհիւր թերեւս: — Ո՞չ, այլ անոր որ դուք զայն կը սիրէք և ան ալ ձեզ կը սիրէ: Տէրօ յարգանքով խոնարհեցաւ կայրուելին առջեւ, իսկ այս վերջինը զարծեալ իր կրօնադատարի պաշտօնին զուխը անցնելու համար մանկամարդ աղջկան անարին մօտեցաւ: Տէրօ և անկուտի ննջանքներէն դուրս եկան: — Ի՞նչ, տեղակալ, ալ քիթ բերան կախելուն բընաւ տեղը չիկայ, խօսք առաւ Անկուտի երբ երկուքը մէկէն սանկուտներէն վար իջնել սկսան: Նայէ կայրուելին ի՞նչ ըսաւ... նոստիկը պիտի ապրի: Ի՞նչ, սերը ամէն բան կարգի կը դնէ... տիկին առջեկ դեղագիրն է, ան ամէն վէրք անով կը բուժուի... Իրար որ սա բարի Ժողէֆինը իրաւունք ունի: Ի՞նչ բարեխրատ կ'նկէ է եղեր... Անոր քովը սա փայտէ լինուած աւտորիացի կ'նկը երկու քարա շարժեր... Կը զարմանամ, շիտակը շատ կը զարմանամ որ սա մեր կայրը ի՞նչ խեղքի ծառայելու համար այդ անարաւ ու

Advertisement for Dislerinie çürükdür... PERLODENT. Includes an image of a person and a tube of toothpaste.